

نقش خدمات مشاوره ای در توسعه و ترویج کشاورزی ارگانیک

مجید رضا خداوردیان^۱، سید مهدی میردامادی^۲، مریم امیدی نجف آبادی^۳

۱- دانشجوی دکتری ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی علوم و تحقیقات تهران

۲- دکتری ترویج و آموزش کشاورزی و دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی علوم و تحقیقات تهران

۳- دکتری ترویج و آموزش کشاورزی و استادیار دانشگاه آزاد اسلامی علوم و تحقیقات تهران

khoda_620@yahoo.com

در حال حاضر بازار محصولات ارگانیک در سطح بین المللی شاهد رشد بالا و حجم مبادلات بیش از ۵۵ میلیارد دلار در سال بوده است و از سوی دیگر تقاضای پنهان برای محصولات ارگانیک در سال های گذشته حدود ۴۸/۵ میلیارد دلار بوده است. بنابراین محصولات ارگانیک یک بازار بالقوه و سودآور بوده و با توجه به روند روبه رشد، تقاضا برای این نوع محصولات بیشتر شده است. لذا لزوم پرداختن به مسائلی نظیر توانمند سازی بهره برداران در تولید محصولات ارگانیک، کاهش آلودگی ها و مخاطرات زیستی، کاهش زیان های شغلی، رعایت استاندارد حرفه ای و حفظ تنوع زیستی بیش از پیش اهمیت یافته است. در این راستا سیاستگذاران و برنامه ریزان کشور در اجرای مفاد قانون برنامه پنجم توسعه، فعالیت های تصدی گری نظیر: مبارزه بیولوژیکی با آفات و بیماریهای گیاهی، مصرف بهینه سموم، ترویج استفاده از کودهای زیستی و سایر فعالیتهای توسعه و ترویج کشت ارگانیک را به بخش غیر دولتی واگذار نموده اند. لیکن بررسی ها نشان می دهد علی رغم برنامه ریزی های گسترده، این حوزه با موانع و مشکلات عدیده ای مواجه بوده که از جمله می توان به عدم پذیرش کشت ارگانیک از سوی کشاورزان معیشتی، هزینه های بالای دوران گذار کشت ارگانیک، کم بودن سطح زیرکشت این محصولات، عدم استقبال مصرف کنندگان بدلیل قیمت بالا، مهارت های آموزشی و ترویجی اندک اغلب کارشناسان خدمات مشاوره ای و کم تجربه بودن ایشان در انجام امور مربوط به ترویج کشاورزی ارگانیک اشاره نمود بنابراین پیشنهاد می گردد توانمند سازی اعضاء شرکت های خدمات مشاوره ای از طریق برگزاری دوره آموزشی ویژه کشاورزی ارگانیک در دستور کار برنامه ریزان قرار گیرد و از ظرفیت های خدمات مشاوره ای فنی و مهندسی کشاورزی استفاده شده و با ایجاد واحدهای مدرسه مزرعه ای در قالب نظام جامع پژوهش مزرعه ای به توانمند سازی کشاورزان در زمینه توسعه و ترویج کشاورزی ارگانیک پرداخته شود.